

Հազիւ կրնար ճրագը ձեռքին մէջ բռնել. ա՛յն-
չափ կը սարսուտար :

Ամբողջ մարմինը քրտինքէ թրջած, ծնկու-
ները իրարու կը սեղմէր :

Հոտ երկնցած կմախքները կենդանութիւն
կ'առնէին՝ չէ թէ մարմնով ոսկորներովը միայն:
Ահա կը կանգնէին :

Անոնց փոս աչուքներէն փոսփոր կը բխէր եւ
զլուխնին բարձր բռնած՝ դարանին մէջ նստած՝
կը ծիծաղէին ամէնքն ալ դեռու ծիծաղով :

Երկու կարգ ակոսաներնին իրար կը զարնուէին
դողէ բռնուածի պէս :

Արիւնը երակներուն մէջ սառեցաւ, եւ ցուրտ
խայթումներ թշերը խոցոտեցին :

Ուզեց ոտքի ելլել եւ ետ դառնալ, բայց ի
զուր :

Սրունքները չէին շարժեր. կարծես արմատա-
ցած էին սեւ խոնաւ հողին մէջը :

Կմախքները միշտ իրեն կը նայէին, փոսփորոտ
ակնակապիճներով :

Ճերմակ ակոսաներնին սոսկալի կափկափիւն
մը կը հանէին եւ անոնց միօրինակ խնդալը կը
հնչէր :

Եւ յետոյ իբր թէ աշխարհէ դուրս ելած ըլ-
լար, ինքզինքը օդային բան մը կարծեց :

Մեռելները զանի կը շրջապատէին, երթալով
կը մօտենային, ահա կը մօտենային եւ շունչեր-
նին ծոծրակն ի վար կ'իջնար :

Անոնց չոր թաթերը զլխուն մազերը բռնեցին
ու վեր քաշեցին, քաշեցին, կարծես զինքն ալ
կ'ուզէին իրենց դարաններուն մէջ ամփոփել :

Ջարտուրելի աղաղակ մը արձակեց ու մարած
գետին ինկաւ :

Ժողովրդապետը եկաւ զանի ազատել. տես-
նելով որ օտարականը կ'ուշանարջ մտատան-
ջութեան մէջ ընկեր էր, վար իջնէր եւ գտեր էր
երիտասարդը՝ այդտեղ նուաղեալ :

Երբ երկրորդ առաւօտուն իր մահճին մէջ ար-
թընցաւ, իրեն այնպէս կ'երեւար որ անձը եր-
կուքի բաժնուած, կէսը ողջ էր եւ միւս կէսը
կմախք դարձած :

Հայրենի նայած ատենը՝ միշտ երկու զլուխ
կը տեսնէր, նոյն իրը եւ միւսը մտնելի մը որ կը
ծիծաղէր ակոսաները իրար զարնելով :

Երբ ձեռքը երկնցնէր, կարծես նոյնպէս ուրիշ
ձեռք մը անոր քովը կ'երեւար. մարմինը կը-
մախքի մը հետ միացած համարեցաւ :

Կմախքին հետ կը ճաչէր, կմախքին հետ կը
քնանար :

Պետրոսի խելքը բւոյրովին խանգարած չէր :

Գիտակից էր երազներուն դառանցութեանը,
Բայց անհնարին կ'ըլլար ինքզինքը ազատել
ստկէ :

Ո՛չ ոքի ուզեց խոստովանիլ զայն :

Բարիկ

ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԻ ՍՎԱՃԵԱՆ

Ա.

Ե Ր Գ

Սիրո՛ւն գարուն, կանա՛ջ գարուն,
Քեզ ի՞նչ սրտով ողջունեմ.

Դու մեզ բերի՛ր լաց ու արիւն —
Էլ ես ուրախ երգ չունեմ :

Երգում էի ջերմ կարօտով,
Դովքըդ անում ամէն օր,
Երբ մեր երկրում քո քաղցը հոտով
Միշտ լցուած էր սար ու ձոր :

Երգում էի ճնարա լարած՝
Մեր կեանքի լոյս օրերում,
Երգում էի բլրբուլ դառած՝
Քանի վարդ կար հայ երկրում . . .

Ա՛խ, ի՞նչ սրտով երգեմ հիմիկ,
Քեզ ի՞նչ սրտով ողջունեմ.
Փռչ ես դառել վարդ ու ծաղիկ,
Էլ ես ուրախ երգ չունեմ :

Մեր տուն ու տեղն — հող, աւերակ,
Մեր լոյս-օրերն խաւարել .
Մեր յոյսերը սեւ մութի թաւ,
Մեր զարդերը ծով դառել . . .

Ամպութուխալ է եկել, պատել
Խեղճ եղբորս սեւ կեանքին .
Անվերջ լալուց արցունքն հատել,
Էլ վերջ չըկա՛յ տանջանքին . . .

Սիրո՛ւն գարուն, կանա՛ջ գարուն,
Քեզ ի՞նչ սրտով ողջունեմ.
Դու մեզ բերի՛ր լաց ու արիւն —
Էլ ես ուրախ երգ չունեմ :

10 Մայիս 1897